

«فرهنگستان» از جزئیات طرح اساتید و جهاد فرهنگی در دانشگاه آزاد اسلامی گزارش می دهد

نقش آفرینی اساتید در حوزه فرهنگی پررنگ تر می شود

سارا طاهری
خبرنگار گروه دانشگاه

رشد، خلاقیت و پرورش استعداد های دانشجویان در گروه فعالیت های فرهنگی دانشگاه هاست؛ دانشگاه به عنوان مهم ترین نهاد علمی، می تواند نقش ارزشمندی را برای توجه به فرهنگ و فرهنگ سازی در جامعه ایفا کند. دانشگاه آزاد اسلامی در گام دومش توسعه فرهنگی در تمام شئون خود را مدنظر قرار داده و تلاش دارد با تدوین برنامه های مختلف هر روز گام موثری را در راستای تحقق این مساله بردارد. از این رو مسئولان فرهنگی این دانشگاه در جدیدترین اقدام خود طرح «اساتید و جهاد فرهنگی» را کلید زده اند؛ طرحی که از عنوانش پیداست جامعه هدف آن اساتید دروس مختلف هستند. بی شک مهم ترین قطب اثرگذار بر فرهنگ در دانشگاه، استادان هستند. دراصل رفتار و صحبت های اساتید در هنگام تدریس روی دانشجویان لحاظ فرهنگی اثرگذار است و به همین دلیل اجرای طرح اساتید و جهاد فرهنگی خود به خود روی دانشجویان تاثیر خواهد گذاشت.

نکته مهم دیگر این است که هر چند برخی دروس مانند معارف به صورت خود به خود در حوزه فرهنگی تعریف شده اند، اما

دروس تخصصی در رشته های مختلف وضعیت دیگری دارند؛ مساله ای که باعث می شود تا حرکت آنها در مسیر فرهنگی تعیین شده به مراتب سخت تر شود. حالا قرار است جهت دهی فرهنگی در تدریس دروس تخصصی تمام رشته های دانشگاه آزاد اسلامی دنبال شود.

به گفته جهان بین، معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد برای اجرایی شدن این طرح در گام اول در مراکز استان، رابطان شناسایی شده و در گام دوم در واحدهای تابعه استان ها، در گام سوم نیز این افراد باید به صورت گلوله برقی اساتید معتقد و آماده برای این کار را شناسایی کنند و بر این شبکه بیفزایند. انطور که جهان بین گفته مثلا استادی استاد درس عمران است و در تدریس، برای سازه ای که می خواهد مثال بزند پل بعثت این شاهکار مهندسی در زمان جنگ روی آوردن را تشریح می کند یا مثلا استاد درس روش تحقیق به رویکرد پوزیتویسم می رسد، تشریح می کند تجربه غیر از پوزیتویسم است و دانشمندان ما در سایه قرآن و تعالیم اسلامی در کشفیات علمی از تجربه بهره می بردند اما معتقد بودند تجربه به تنهایی برای فهم، کفایت نمی کند. طبیعی است که همه طرح های فرهنگی مانند همین اقدام دانشگاه آزاد اسلامی از زمان اجرا تا رسیدن به نتیجه نهایی، به زمان بیشتری نسبت به دیگر طرح ها نیاز دارند.

مدیرکل فرهنگی و اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی مطرح کرد

جهت دهی فرهنگی در تدریس دروس تخصصی: هدف طرح «اساتید و جهاد فرهنگی»

۳۰۰ واحد نیز نمایندگان خود را در این طرح معرفی کرده اند و حدود ۱۰۰ واحد باید نماینده خود را معرفی کنند تا ساختار ابتدایی به دست آید. در نهایت جلسات هم اندیشی با این استادان برگزار شده تا به یک سری مجموعه محتوایی برسیم. به دنبال آن هستیم تا از طریق دروس، فضای فرهنگی در کلاس ها را تغییر دهیم.»

زارع شهرآبادی در ادامه عنوان کرد: «در حال تدوین دستورالعمل این طرح هستیم؛ براساس این دستورالعمل، شورایی تشکیل شده که رئیس شورا، معاون فرهنگی استان خواهد بود و دبیر نیز مسئول طرح یا همان عضو هیات علمی بوده که برای او حکم صادر شده است. اعضای این شورا نمایندگان واحدهای دانشگاهی خواهند بود که قرار است هر یک ماه جلساتی برگزار کرده و نتیجه جلسات را به ما ارائه کرده و نتیجه در کارگروه اساتید بررسی می شود.»

فضای کلاس نیز یک فضای مولفه عمران باشد.»

او اظهار کرد: «جهت دهی فرهنگی در تدریس دروس تخصصی، هدف اصلی طرح «اساتید و جهاد فرهنگی» است. به دنبال این هستیم تا یک سری جهت دهی ها، مشخص شود تا بتوانیم اینها را در دانشگاه ها پیاده کنیم. به معاونان فرهنگی استان ها و واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی اعلام کردیم یک نفر عضو هیات علمی که در این فضا دلسوز، دغدغه مند و مجرب باشد به ما معرفی کنند. روسای دانشگاه ها، یک نفر را معرفی کرده و جهان بین معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی برای این افراد به عنوان مسئول طرح اساتید و جهاد فرهنگی را در استان ها حکم صادر کردند.»

یک میلیون دانشجوی در مقطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری وارد فضای دانشگاه می شوند که نه ما آنها را می شناسیم و نه آنها با ما آشنایی دارند.»

مدیرکل فرهنگی و اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی عنوان کرد: «در نتیجه می توان گفت ما در فضای فرهنگی، اثری که باید داشته باشیم را نداریم اما یک قطب اثرگذاری به نام استاد وجود دارد که با تمام دانشجویان ارتباط مستمر و نزدیک دارند. بنابراین بهتر است از طریق اساتید به فضای فرهنگی رسیده و مولفه های کلیدی خود را تثبیت و محقق کنیم.»

زارع شهرآبادی با بیان اینکه بر همین اساس چند طرح در فضای اساتید مطرح شد، تصریح کرد: «طرحی با عنوان اساتید و جهاد فرهنگی مطرح شد؛ این طرح همان جهت گیری فرهنگی در تدریس دروس تخصصی است. اساتید چند فضا دارند؛ یکی از این فضاها فضای عمومی است. وقتی استادی وارد کلاس می شود، تمام اتفاقات از جمله ورود و خروج استاد، نظم، پوشش و رفتار و... تمام اساتید را شامل می شود. یک سری استاد نیز وجود دارند که فضای فرهنگی را به همراه خود دارند، مثل اساتیدی که دروس معارف، وصایای امام، آیین زندگی و... را تدریس می کنند که این درس ها بحث فضای فرهنگی و معارفی را به همراه خود دارند. این درحالی است که برخی دروس تخصصی است؛ سوال اینجاست که چگونه می توان به طور مثال با دانشجویی که در رشته عمران تحصیل می کند با زبان فرهنگی صحبت کرد و به آن جهت دهی فرهنگی داشت و از سوی دیگر

علیرضا زارع شهرآبادی، مدیرکل فرهنگی و اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی در گفت و گو با «فرهنگستان» از جزئیات این طرح سخن گفت. او درخصوص اجرای طرح اساتید و جهاد فرهنگی توضیح داد: «یک سری مولفه های کلیدی وجود دارند که از منظومه فکری حضرت آقا گرفته شده است؛ از جمله افزایش عقلانیت، کرامت انسانی و خودباوری و اعتماد به نفس. ما اینها را مولفه کلیدی می دانیم که باید در فضای دانشگاه و جامعه ارتقا پیدا کرده و محقق شوند. برای محقق شدن مولفه های کلیدی یک سری قطب های اثرگذار وجود دارند که با استفاده از این قطب ها، این مولفه های کلیدی محقق می شوند.»

او اضافه کرد: «استاد، خانواده، فضای مجازی، نهادهای دانشجویی و سلوک مدیران، قطب های اثرگذاری هستند که می توانند برای تحقق مولفه های کلیدی به ما کمک کنند. ما خودمان قائل به این هستیم که در فضا تصدی گری نکنیم و با استفاده از قطب های اثرگذار به مولفه های کلیدی برسیم.»

او با تاکید بر اینکه یکی از این قطب های اثرگذار استاد است، ادامه داد: «در حال حاضر حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار دانشجو در دانشگاه آزاد اسلامی مشغول تحصیل هستند؛ تمام جشنواره هایی که توسط معاونت فرهنگی دانشگاه برگزار می شود به صورت تقریبی تقریباً ۲۰۰ هزار دانشجو را در برمی گیرد. به عبارت بهتر،

توجه به فعالیت اساتید فعال فرهنگی در ترفیع رتبه

او در ادامه درخصوص مزایای این طرح برای اساتید با اشاره به بخشنامه الف و ب گفت: «در بخشنامه الف و ب، برای اساتید و اعضای هیات علمی یک ساعت موظفی حضور وجود دارد. اساتیدی که در این طرح شرکت کرده و به ما کمک دهند، از ساعت موظفی آنها کم خواهد شد. همچنین مزیت دیگر این طرح درخصوص ترفیع رتبه سالانه است و اساتیدی که در این طرح شرکت می کنند به آنها ترفیع داده می شود.»

او در ادامه بیان کرد: «در حال حاضر ۳۱ مسئول طرح اساتید و جهاد فرهنگی در دانشگاه آزاد اسلامی حضور دارند که قرار است زیرشاخه ها نیز مشخص شوند. به طور مثال واحدهای استان اصفهان نیز قرار است نماینده های خود را در این طرح مشخص کرده و هر کدام یک نماینده در استان داشته باشند. حدود دوماه است که نمایندگان استان ها مشخص و جلساتی نیز در این خصوص برگزار شده و کار اجرایی طرح آغاز شده است.»

مدیرکل فرهنگی و اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی گفت: «در حال حاضر حدود

معاون فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی استان سمنان:

طرح اساتید را در قالب ساختار «استاد مشاور» آغاز کردیم

او درخصوص زمان اجرای طرح اساتید و جهاد دانشگاهی در واحد سمنان، عنوان کرد: «در واحد سمنان با شروع نیمسال اول به نوعی این طرح را در قالب ساختاری به نام استاد مشاور آغاز کردیم. دانشجویان تازه وارد را در دسته های ۵۰ نفری گروه بندی کردیم و برای هر دسته یک استاد مشاور به عنوان رابطی با دانشگاه و سازمان مرکزی قرار دادیم، همچنین در نیمسال پیش رو این ساختار را دقیق تر پیاده سازی می کنیم و کار را جلو می بریم.»

سلطانی فر درخصوص آمادگی شرایط استان سمنان و دانشگاه آزاد اسلامی این شهر برای اجرای طرح اساتید و جهاد دانشگاهی، اظهار کرد: «اساتیدی در دانشگاه ما تدریس می کنند که دغدغه مسائل فرهنگی دانشجویان را دارند و قبل از آنکه این طرح از طرف سازمان مرکزی به ما ابلاغ شود، اساتید سعی بر تاثیرگذاری مثبت روی دانشجویان داشتند. از این رو به نظر من بسترهای اجرای این طرح آماده است و ان شاء الله با پیاده سازی این طرح بتوانیم تاثیرات مثبت بیشتری روی دانشجویان داشته باشیم و اتفاقات خوبی را رقم بزنیم.»

مهدی سلطانی فر، معاون فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان درخصوص اثرات اجرای طرح اساتید و جهاد دانشگاهی در وضعیت کلاس ها و دانشجویان، اظهار کرد: «سازمان مرکزی قصد دارد ساختار گلوله برقی دانشگاه را در یک شبکه ای سازماندهی کند که در نهایت اساتید در بیرون و درون کلاس بتوانند تاثیرات مثبتی را روی دانشجویان داشته باشند. آنچه مسلم است، کلاس درس بهترین فضا برای ایجاد تغییر در دانشجویان است، زیرا اساتید در بستر دانشگاه و کلاس درس ۱۶ هفته زمان برای تاثیرگذاری روی دانشجویان دارند تا بتوانند در مصادیق تربیتی تاثیرات خود را بگذارند. ما هم در همین راستا کار را جلو خواهیم برد. به طور مثال اگر اساتید بتوانند در وقت شناسی، تدریس، کلام و رفتار خود ساختاری را ایجاد کنند که روی دانشجویان تاثیر مثبت داشته باشد، مسلماً کلاس درس بهترین فضا برای پیاده کردن این طرح است.»

معاون فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی استان قم:

طرح اساتید در ترم پیش رو اجرا می شود

دانشگاه ها بعد از انقلاب اسلامی در سال ۵۷ که شاهد تغییرات ساختاری و فرهنگی در دانشگاه ها بودیم، بهترین زمان برای اجرای این طرح همین زمان حال حاضر است. امروز به خاطر تعطیلی دوساله دانشگاه ها به علت شیوع بیماری کرونا ما دانشجویانی را داریم که هیچ تصویری از فضای دانشگاه ندارند یا با دو سال وقفه بین تحصیل خود مواجه بودند. حتی به تبعیری برای اجرای این طرح امروز هم دیر است. البته این نکته شایان ذکر است که باید زیرساخت این امر هم مهیا شود، یعنی استادی توانایی آموزش فرهنگی به دانشجویان را دارد که خودش آمادگی های لازم در این حوزه را دیده باشد. در نتیجه باید زمینه اجرای این طرح قبل از دانشجویان با اساتید فراهم شود. با توجه به ابلاغ بخشنامه وزارت کشور و با شروع کلاس های حضوری در ترم بهمن ماه، این طرح لازم به اجراء است و باید اجرا شود.»

کفایی فر درخصوص آمادگی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم برای اجرای این طرح، عنوان کرد: «ظرفیت های شهرهای مذهبی در مباحث فرهنگی و بسترهای مناسبی که در شهر قم وجود دارد، مانند حوزه علمیه قم، مدارس عالی، سازمان های تبلیغاتی، جامعه المصطفی و جامعه الزهراء دسترسی ما را به استاد هایی با پیشینگی آسان کرده، بنابراین ما خیلی ساده تر از بسیاری از واحدهای دیگر می توانیم استاد مدنظر خود را پیدا کنیم.»

محمدعلی کفایی فر، معاون فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم در پاسخ به سوال چگونگی تاثیر اجرای طرح اساتید و جهاد دانشگاهی در وضعیت کلاس ها و دانشجویان، گفت: «در دانشگاه قطب های مختلفی از پرسنل، مدیریت، کانون ها بسیج و... را داریم که هیچ کدام به اندازه استاد بر دانشجویان تاثیر گذار نیست. هر دانشجو ممکن است از قسمتی از دانشگاه سروکار داشته باشد. به طور مثال برخی عضو کانون های دانشگاهی هستند، برخی عضو گروه های تئاتر اما همه دانشجویان ارتباط مستقیمی با اساتید خود دارند. بنابراین هر قسمت از دانشگاه را که در نظر بگیریم تنها تعداد محدودی از دانشجویان را در جامعه خود مدنظر قرار داده ایم اما کلاس درس و استاد با همه جامعه دانشگاهی در ارتباط است. از سوی دیگر دانشجویان به صورت جدی از ابتدای ورود خود به دانشگاه با استاد در ارتباط هستند. همین امر باعث می شود توقع ما برای تغییر مثبت فرهنگی دانشجویان از طرف استاد نسبت به دیگر بخش های دانشگاه بیشتر باشد.»

او درخصوص زمان اجرای طرح اساتید و جهاد دانشگاهی در واحد قم، اظهار کرد: «از اولین سالی که آموزش عالی وارد کشور شد، به جز دو سال تعطیلی

نیمکت خبر

آیین نامه هیات های انمائی دانشگاه ها بازنگرمی می شود

وزیر علوم در مورد بازنگرمی کلیدی آیین نامه هیات های انمائی گفت: «هیچ شاخصی برای انتخاب افراد در جایگاه هیات انمائی دانشگاه ها وجود ندارد و مهم ترین شاخص آن بعد سیاسی فرد است.»

محمدعلی زلفی گل در جلسه شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز گفت: «پیشنهاد هایی را به مرور در دستور کار این شورا برای بازبینی قرار خواهیم داد که یکی از مهم ترین این موارد آیین نامه مدیریت دانشگاه هاست. آیین نامه مدیریت دانشگاه ها به دلیل قدیمی بودن و عدم هماهنگی با اتفاقات زمانه ناگزیر به بازنگرمی است.» وی ادامه داد: «به عنوان مثال در آیین نامه حاضر، بحث پارک های علم و فناوری و شیوه ارتباط آنها با دانشگاه ها و بحث های اجرایی آن واضح نیست. روسای پارک های علم و فناوری با دانشگاه های وزارت علوم هیچ گونه ارتباطی ندارند و برعکس این موضوع هم صادق است و باید این ارتباط دوسویه شکل بگیرد.» وی اضافه کرد: «هر کسی که در محیط دانشگاه با دانشجو سروکار دارد، باید آگاهانه رفتار کند بنابراین ضرورت دارد تا مباحث مختلف دانشگاه ها و مراکز آموزشی را بازنگرمی کنیم.»

مهلت ثبت نام در کنکور کارشناسی ارشد ۱۴۰۱ تمدید شد

فرصت مجدد ثبت نام برای متقاضیان آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته سال ۱۴۰۱ و بیست و هفتمین دوره المپیاد علمی- دانشجویی کشور تا جمعه ۸ بهمن ماه تمدید شد. سازمان سنجش فرصت ثبت نام در آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته سال ۱۴۰۱ در تمامی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی و همچنین دانشگاه آزاد اسلامی و بیست و هفتمین المپیاد علمی- دانشجویی کشور را تا جمعه ۸ بهمن ماه ۱۴۰۰ تمدید کرد. متقاضیانی که در زمان مقرر ثبت نام نکرده اند می توانند تا ساعت ۲۴ جمعه ۸ بهمن ماه با مراجعه به سایت سازمان سنجش نسبت به ثبت نام در آزمون اقدام کنند. متقاضیان ضرورت دارد که در مهلت در نظر گرفته شده نسبت به مشاهده و کنترل اطلاعات ثبت نامی خود اقدام و در صورت تمایل نسبت به ویرایش اطلاعات اقدام کنند. آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته سال ۱۴۰۱ در روزهای چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه ۲۹، ۳۰ و اردیبهشت ماه ۱۴۰۱ برگزار خواهد شد.

پاسخ رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران به اعتراض دستیاران پزشکی

رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران با اشاره به تاخیر در پرداخت حقوق به دلیل کمبود منابع مالی، گفت: «امروز توانستیم مابه التفاوت حقوق دستیاران را پرداخت کنیم.» عبدالرضا پاژوکی افزود: «با افزایش مناسب بودجه در سال آینده، آموزش دانشجویان و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به مردم بدون نگرانی انجام می شود.» وی با اشاره به پرداخت مابه التفاوت حقوق دستیاران پزشکی گفت: «توجه به دانشجویان دوره دستیاران از قبل به عنوان عضو هیات علمی و مدیر گروه جراحی مورد توجه بنده بوده و در حال حاضر نیز به عنوان رئیس دانشگاه برای حل مشکلات اقتصادی و معیشتی آنها تلاش می کنیم.» وی با بیان اینکه پرداخت مالی بیشتر به دستیاران مستلزم تامین مالی است، افزود: «متأسفانه دانشگاه علوم پزشکی ایران در مقایسه با سایر دانشگاه علوم پزشکی استان تهران در سال جاری از منابع مالی کمتری برخوردار شده است.» پاژوکی با اشاره به تاخیر چندروزه در پرداخت حقوق دی ماه کارکنان به دلیل کمبود منابع مالی، گفت: «خوشبختانه با قول مساعد معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت، توانستیم مابه التفاوت حقوق دستیاران را طی روز جاری پرداخت کنیم.»